

**Programele pentru perfecționare în învățământ
și acordarea gradelor didactice II și I**

absolvenți ai specializării de licență:

ASISTENȚĂ SOCIALĂ

post / catedră în învățământul preuniversitar:

CULTURĂ CIVICĂ

CULTURĂ CIVICĂ - GÂNDIRE CRITICĂ ȘI DREPTURILE COPILULUI

CULTURĂ CIVICĂ - STUDII SOCIALE

Obiective

- Definirea conceptelor, teoriilor și a metodelor de diagnoză și intervenție în vederea reducerii riscurilor sociale;
- Utilizarea cunoștințelor de bază în explicarea și interpretarea riscurilor sociale de la nivel comunitar;
- Identificarea și descrierea metodologiei și a procedurilor de elaborare a politicilor și programelor sociale destinate persoanelor, familiilor și grupurilor vulnerabile;
- Explicarea apariției și menținerii problemelor sociale ale persoanei, familiilor și grupurilor vulnerabile, utilizând procedurile specifice;
- Definirea conceptelor, metodelor și tehnicilor specifice de diagnoză a sistemului de asistență socială;
- Elaborarea unor strategii și scenarii alternative de interpretare a realităților și problematicilor sociale;
- Identificarea și descrierea elementelor structurale ale sistemului de asistență socială;
- Explicarea mecanismelor de intervenție la nivel individual, familial și comunitar;
- Recunoașterea situațiilor care necesită intervenție specializată;
- Interpretarea efectelor diverselor proiecte și programe de asistență socială;
- Identificarea metodelor și tehnicilor adecvate de comunicare cu beneficiarii;
- Explicarea și interpretarea strategiilor de reintegrare socială a persoanelor, familiilor și grupurilor vulnerabile.

PROGRAMA PENTRU ACORDAREA GRADULUI DIDACTIC II

1. Bazele asistenței sociale

1. Forme tradiționale de protecție și asistare socială
2. Modernizarea sistemului de asistență socială din România
3. Practica în asistența socială. Teorii privind individul, familia, grupul și comunitatea
4. Analiza teoriilor asistenței sociale: teoria atașamentului
5. Analiza teoriilor asistenței sociale: intervenția în criză și modele centrate pe sarcină
6. Analiza teoriilor asistenței sociale: teorii cognitiv-comportamentale
7. Analiza teoriilor asistenței sociale: sistemele și perspectiva ecologică

2. Sistemul de asistență socială

1. Sistemul de asistență socială. Concepte de bază.
2. Nevoia socială. Riscuri și vulnerabilități sociale
3. Actori în sistemul de asistență socială
4. Sistemul de servicii sociale și de beneficii sociale
5. Sistemul de asistență socială la nivel central și local. Instituții: atribuții și funcții
6. Societatea civilă și furnizorii privați în sistemul de asistență socială
7. Acreditarea furnizorilor și a serviciilor sociale
8. Abordarea integrativă a sistemului de asistență socială

3. Teorii și metode de intervenție în asistența socială

1. Abordări și perspective ale practicii în asistența socială
2. Teorii ale practicii în asistența socială
3. Deprinderi de comunicare în asistența socială
4. Metode și tehnici de intervenție în asistența socială

4. Diagnoza și soluționarea problemelor sociale

1. Dinamica problemelor sociale
2. Nivelurile de manifestare ale problemelor sociale

3. Metode de analiză a problemelor sociale
4. Diagnoza sistemică a problemelor sociale

5. Dezvoltare umană

1. Perspective și definiții ale dezvoltării umane
2. Perioade ale dezvoltării și vârstele omului
3. Criterii de analiză a dezvoltării
4. Abordări teoretice ale dezvoltării

6. Deontologia profesiei de asistent social

1. Profesia de asistent social. Cadrul legislativ
2. Cadrul axiologic al profesiei de asistent social
3. Responsabilitatea asistentului social față de clienți, colegi, profesie, instituție, societate
4. Standarde etice în serviciile sociale
5. Coduri deontologice ale asistenților sociali

7. Drept și legislație în asistența socială

1. Protecția drepturilor omului ca principiu al asistenței sociale
2. Instituții socio-juridice de protecție a drepturilor omului

Bibliografie

Balahur, Doina. 2001. *Protecția drepturilor copilului ca principiu al asistenței sociale.*

București: All Beck.

Buzducea, Doru (coord.). 2010. *Asistență socială a grupurilor de risc.* Iași: Polirom.

Buzducea, Doru. 2017. *Asistență socială. Compendiu de istorie, teorie și practică.*

Polirom.

Cojocaru, Ștefan, Cojocaru, Daniela. 2008. *Managementul de caz în protecția copilului,* Iași: Polirom.

Cojocaru, Ștefan. 2005. *Metode apreciative în asistența socială. Ancheta, supervizarea și managementul de caz.* Iași: Polirom.

Goian, Cosmin. 2004. *Deprinderi în asistența socială.* Iași: Institutul European.

- Howe, David. 2001. *Introducere în teoria asistenței sociale*. București: UNICEF Romania.
- Lazăr, Florin. 2015. *Patimile asistenței sociale din România*. București: Tritonic.
- Livadă-Cadeschi, Ligia. 2001. *De la milă la filantropie. Instituții de asistare a săracilor din Țara Românească și Moldova în secolul al XVIII-lea*. București: Nemira.
- Miftode, Vasile. 2010. *Tratat de Asistență Socială. Protecția populațiilor specifice și automarginalizate*. Iași: Lumen.
- Mihalache, Nina Mihaela. 2013. *Sărăcia. Responsabilitate individuală și nivel de trai*. Iași: Institutul European.
- Miley, Karla Krogsrud, O'Melia, Michael, DuBois, Brenda. 2006. *Practica asistenței sociale*. Iași: Polirom.
- Muntean, Ana, Sagebiel Juliane. 2007. *Practici în asistența socială. România și Germania*. Iași: Polirom.
- Neamțu, Cristina. 2003. *Devianța școlară. Ghid de intervenție în cazul problemelor de comportament ale elevilor*. Iași: Polirom.
- Neamțu, George (coord.). 2011. *Tratat de asistență socială*. Iași: Polirom.
- Papalia, Diane E., Wendkos Olds, Sally, Duskin Feldman, Ruth. 2010. *Dezvoltarea umană*. București: Trei.
- Payne, Malcolm. 2011. *Teoria modernă a asistenței sociale*. Iași: Polirom.
- Pop, Luana (coord.). 2002. *Dicționar de politici sociale*, București: Expert.
- Rotariu, Traian, Voineagu, Vergil. 2012, *Inerție și schimbare. Dimensiuni sociale ale tranziției în România*. Iași: Polirom.
- Roth, Maria, Rebeleanu, Adina. 2007. *Asistența socială. Cadru conceptual și aplicații practice*. Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană.
- Singer, Peter (coord.). 2006. *Tratat de etică*. Iași: Polirom.
- Șoitu, Conțiu Tiberiu. 2014. *Dezvoltarea copilului și adolescentului. O perspectivă pentru asistenții sociali*. Iași: Editura Universității Alexandru Ioan Cuza.
- Șoitu, Daniela, Rădoi, Mihaela. 2008. *Sisteme de acțiune socială*. Iași: Editura Fundației AXIS.
- Tomită, Mihaela. 2015. *Dreptul în asistența socială*. Timișoara: Editura de Vest.
- Tomită, Mihaela, Baci, Loreni, Lazăr, Theofil. 2013. *Organizarea și funcționarea sistemului de asistență socială în România*. București: Pro Universitaria.
- Zamfir, Cătălin, Stănescu, Simona (coord.). 2007. *Enciclopedia dezvoltării sociale*. Iași: Polirom.

Legislație

Legea asistenței sociale Nr. 292/2011, cu modificările și completările ulterioare

Legea Nr. 466/2004 privind Statutul asistentului social, cu modificările și completările ulterioare

PROGRAMA PENTRU ACORDAREA GRADULUI DIDACTIC I

1. Bazele asistenței sociale

1. Forme tradiționale de protecție și asistare socială
2. Modernizarea sistemului de asistență socială din România
3. Practica în asistența socială. Teorii privind individul, familia, grupul și comunitatea
4. Analiza teoriilor asistenței sociale: teoria atașamentului
5. Analiza teoriilor asistenței sociale: intervenția în criză și modele centrate pe sarcină
6. Analiza teoriilor asistenței sociale: teorii cognitiv-comportamentale
7. Analiza teoriilor asistenței sociale: sistemele și perspectiva ecologică

2. Sistemul de asistență socială

1. Sistemul de asistență socială. Concepte de bază.
2. Nevoia socială. Riscuri și vulnerabilități sociale
3. Actori în sistemul de asistență socială
4. Sistemul de servicii sociale și de beneficii sociale
5. Sistemul de asistență socială la nivel central și local. Instituții: atribuții și funcții
6. Societatea civilă și furnizorii privați în sistemul de asistență socială
7. Accreditarea furnizorilor și a serviciilor sociale
8. Abordarea integrativă a sistemului de asistență socială

3. Teorii și metode de intervenție în asistența socială

1. Abordări și perspective ale practicii în asistența socială
2. Teorii ale practicii în asistența socială
3. Deprinderi de comunicare în asistența socială
4. Metode și tehnici de intervenție în asistența socială

4. Diagnoza și soluționarea problemelor sociale

1. Dinamica problemelor sociale
2. Nivelurile de manifestare ale problemelor sociale

3. Metode de analiză a problemelor sociale
4. Diagnoza sistemică a problemelor sociale

5. Dezvoltare umană

1. Perspective și definiții ale dezvoltării umane
2. Perioade ale dezvoltării și vârstele omului
3. Criterii de analiză a dezvoltării
4. Abordări teoretice ale dezvoltării

6. Deontologia profesiei de asistent social

1. Profesia de asistent social. Cadrul legislativ
2. Cadrul axiologic al profesiei de asistent social
3. Responsabilitatea asistentului social față de clienți, colegi, profesie, instituție, societate
4. Standarde etice în serviciile sociale
5. Coduri deontologice ale asistenților sociali

7. Drept și legislație în asistența socială

1. Protecția drepturilor omului ca principiu al asistenței sociale
2. Instituții socio-juridice de protecție a drepturilor omului

8. Asistența socială a familiei și a copilului

1. Familia ca sistem
2. Familia cadru de satisfacere a nevoilor copilului
3. Dificultăți și crize familiale
4. Monoparentalitatea
5. Sistemul de protecție a copilului aflat în dificultate

9. Asistența socială a persoanelor deviate

1. Devianță, delincvență, infracționalitate
2. Strategii de prevenire a devianței sociale nepenale și a devianței sociale penale
3. Factori determinanți ai consumului de substanțe la tineri
4. Rolul și misiunea serviciilor de probațiune în România

10. Asistența socială a persoanelor vârstnice

1. Statutul de persoană vârstnică
2. Protecția socială a persoanelor vârstnice. Context românesc și european
3. Solidaritate formală și informală
4. Calitatea vieții persoanelor vârstnice. Sănătate, locuire, costuri, stare de bine
5. Servicii sociale și integrate pentru persoanele vârstnice. Îngrijirea pe termen îndelungat

11. Asistența socială a persoanelor cu nevoi speciale

1. Relația deficiență – sărăcie - handicap
2. Modele de abordare a dizabilității
3. Evaluarea dizabilității
4. Servicii și prestații sociale pentru persoanele cu handicap
5. Tipuri de instituții și rolurile asistentului social în relația cu persoana cu handicap

12. Asistența socială în școală

1. Asistentul social în mediul școlar
2. Prevenirea riscurilor de insucces și abandon școlar
3. Prevenirea și gestionarea situațiilor conflictuale în școală
4. Parteneriate școală-familie-comunitate. Abordarea integrată a serviciilor psiho-socio-educaționale

Bibliografie

Balahur, Doina. 2001. *Protecția drepturilor copilului ca principiu al asistenței sociale*. București: All Beck.

Buzducea, Doru. 2017. *Asistență socială. Compendiu de istorie, teorie și practică*. Polirom.

Buzducea, Doru (coord.). 2010. *Asistență socială a grupurilor de risc*. Iași: Polirom.

Cojocaru, Daniela. 2008. *Copilăria și construcția parentalității. Asistența maternală în România*. Iași: Polirom.

- Cojocaru, Ștefan, Cojocaru, Daniela. 2008. *Managementul de caz în protecția copilului*, Iași: Polirom.
- Cojocaru, Ștefan. 2005. *Metode apreciative în asistența socială. Ancheta, supervizarea și managementul de caz*. Iași: Polirom.
- Cusson, Maurice. 2006. *Prevenirea delincvenței*. București: Editura Gramar.
- Dumitrașcu, Hanibal (coord.) 2011. *Consiliere în asistența socială*. Iași: Polirom
- Durnescu, Ioan. 2009. *Asistența socială în penitenciar*. Iași: Polirom.
- Gal, Denizia. 2017. *Asistența socială și consilierea în școli*. Cluj: CFCID. UBB.
- Gîrleanu-Soitu, Daniela. 2006. *Vârsta a treia*. Iași: Institutul European.
- Goffman, Erving. 2004. *Aziluri. Eseuri despre situația socială a pacienților psihiatrici și a altor categorii de persoane instituționalizate*. Iași: Polirom.
- Goian, Cosmin. 2004. *Deprinderi în asistența socială*. Iași: Institutul European.
- Howe, David. 2001. *Introducere în teoria asistenței sociale*. București: UNICEF Romania.
- Irimescu, Gabriela. 2006. *Protecția socială a copilului abuzat*. Iași: Editura Universității Alexandru Ioan Cuza.
- Lazăr, Florin. 2015. *Patimile asistenței sociale din România*. București: Tritonic.
- Livadă-Cadeschi, Ligia. 2001. *De la milă la filantropie. Instituții de asistare a săracilor din Țara Românească și Moldova în secolul al XVIII-lea*. București: Nemira.
- Luca, Cătălin, Șoitu, Daniela (coord.). 2012. *Metodologie de lucru în asistența psiho-socio-juridică a persoanelor vârstnice*. Iași: Asociația Alternative Sociale.
- Man, Gabriela-Maria. 2018. *Psihologia vârstei a treia și a patra*. București: Trei.
- Miftode, Vasile. 2010. *Tratat de Asistență Socială. Protecția populațiilor specifice și automarginalizate*. Iași: Lumen.
- Mihalache, Nina Mihaela. 2013. *Sărăcia. Responsabilitate individuală și nivel de trai*. Iași: Institutul European.
- Mihăilescu, Ioan. 1999. *Familia în societățile europene*. București: Editura Universității din București.
- Miley, Karla Krogsrud, O'Melia, Michael, DuBois, Brenda. 2006. *Practica asistenței sociale*. Iași: Polirom.
- Mitrofan, Iolanda, Mitrofan, Nicolae. 1991. *Familia de la A ... la Z*. București: Editura Științifică
- Muntean, Ana, Sagebiel Juliane. 2007. *Practici în asistența socială. România și Germania*. Iași: Polirom.

- Neamțu, Cristina. 2003. *Devianța școlară. Ghid de intervenție în cazul problemelor de comportament ale elevilor*. Iași: Polirom.
- Neamțu, George (coord.). 2011. *Tratat de asistență socială*. Iași: Polirom.
- Neamțu, Nicoleta. 2007. *Succes și eșec în plasamentul familial, în contextul reformei sistemului de protecție a copilului din România*. Cluj-Napoca: Accent.
- Papalia, Diane E., Wendkos Olds, Sally, Duskin Feldman, Ruth. 2010. *Dezvoltarea umană*. București: Trei.
- Payne, Malcolm. 2011. *Teoria modernă a asistenței sociale*. Iași: Polirom.
- Poledna, Sorina. 2001. *Probațiunea în România: politici, legislație, proceduri*. Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană.
- Pop, Luana (coord.). 2002. *Dicționar de politici sociale*, București: Expert.
- Rădoi, Mihaela. 2015. *Devianța socială la tineri. Dependența de substanțe*. Iași: Institutul European.
- Rădulescu, M. Sorin. 2010. *Sociologia devianței și a problemelor sociale*. București: Lumina Lex.
- Rotariu, Traian, Voineagu, Vergil. 2012, *Inerție și schimbare. Dimensiuni sociale ale tranziției în România*. Iași: Polirom.
- Roth, Maria, Rebeleanu, Adina. 2007. *Asistența socială. Cadru conceptual și aplicații practice*. Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană.
- Roth, Maria. 1999. *Protecția copilului. Dileme, concepții și metode*. Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană.
- Rusu, Constantin (Coord.). 1997. *Deficiență. Incapacitate. Handicap*. București: Pro Humanitate.
- Sandu, Maria. 2017. *Reacția socială împotriva criminalității. Supravegherea și asistența post-penală*. București: Pro Universitaria.
- Schiaucu, Valentin, Canton, Rob (Coord.). 2008. *Manual de probațiune*. București: Euro Standard.
- Singer, Peter (coord.). 2006. *Tratat de etică*. Iași: Polirom.
- Stănică, Ilie, Popa, Mariana, Popovici, Doru, Rozorea, Anca, Mușu, Ionel. 1997. *Psiho-pedagogie specială – deficiențe senzoriale*. București: Pro Humanitate.
- Șoitu, Conțiu Tiberiu. 2014. *Dezvoltarea copilului și adolescentului. O perspectivă pentru asistenții sociali*. Iași: Editura Universității Alexandru Ioan Cuza.
- Șoitu, Daniela, Rădoi, Mihaela. 2008. *Sisteme de acțiune socială*. Iași: Editura Fundației AXIS.

Șoitu, Daniela, Rebeleanu, Adina. (coord.). 2016. *Noi perspective asupra cursului vieții*. Iași: Editura Universității Alexandru Ioan Cuza.

Șoitu, Laurențiu. Hăvârneanu, Corneliu (coord.). 2001. *Agresivitatea în școală*. Iași: Institutul European.

Tomîță, Mihaela, Baci, Loreni, Lazăr, Theofil. 2013. *Organizarea și funcționarea sistemului de asistență socială în România*. București: Pro Universitaria.

Tomîță, Mihaela. 2015. *Dreptul în asistența socială*. Timișoara: Editura de Vest.

Zamfir, Cătălin, Stănescu, Simona (coord.). 2007. *Enciclopedia dezvoltării sociale*. Iași: Polirom.

Legislație

Legea asistenței sociale Nr. 292/2011, cu modificările și completările ulterioare

Legea Nr. 466/2004 privind Statutul asistentului social, cu modificările și completările ulterioare

METODICA PREDĂRII ASISTENȚEI SOCIALE

1. Idealul educational si obiectivele reformei educatiei: importanta perspectivei asistentei sociale.
 - 1.1.Obiectivele predarii-invatarii asistentei sociale: formarea competentelor generale si a celor specifice.
 - 1.2.Construirea demersurilor didactice si orientarea generala a activitatii pentru realizarea unui invatamant centrat pe elev.
 - 1.3.Formarea capacitatii de explorare empirica a spatiului social prin insusirea metodelor, tehnicilor, procedeeleor si instrumentelor specifice cercetarii empirice; formarea gandirii critice, reflexive, autonome si a deprinderilor de comportament prosocial; raportul dintre asimilarea cunostintelor si formarea competentelor specifice (prevazute in programa curriculara).
 - 1.4.Selectarea si utilizarea creativa a informatiilor in proiectarea si realizarea demersurilor didactice; receptarea selectiva si integrarea conceptelor noi, rezultate in urma prelucrarii teoretice a practicii sociale si a transformarii sociale aflate in curs; incurajarea preocuparilor de inovare conceptuala in concordanta cu mutatiile structurale din societatea romaneasca;
 - 1.5.Corelarea obiectivelor predarii – invatarii asistentei sociale cu experienta culturala si de viata a elevilor, cu particularitatile de varsta si orientarea lor scolara si profesionala.
 - 1.6.Corelarea obiectivelor predarii – invatarii cu cele ale educatiei pentru cariera si ale educatiei permanente.
 - 1.7.Interpretarea si utilizarea programei curriculare in proiectarea si realizarea activitatilor didactice.
2. Strategii, metode si tehnici de predare – invatare a asistentei sociale.
 - 2.1.Strategii, metode si tehnici didactice adecvate specificului lectiei de asistentă sociala.
 - 2.2.Proiectarea, realizarea si evaluarea lectiei de asistentă sociala.
 - 2.3.Strategii si modalitati de integrare in lectie a activitatilor cu carcter practic – aplicativ: studiul de caz, ancheta, interviul.

- 2.4. Construirea demersului didactic orientat inspre formarea comportamentului prosocial si internalizarea principiilor de rationalitate sociala.
3. Evaluarea.
 - 3.1. Specificul evaluarii in lectia de asistență sociale.
 - 3.2. Forme, modalitati de realizare si tehnici de evaluare.
 - 3.3. Rolul evaluarii in formarea motivatiei elevilor pentru studiul asistenței sociale si a deprinderilor de comportament prosocial.
 - 3.4. Criterii de evaluare a eficientei didactice a lectiei de asistență sociale.

Bibliografie

- P. Popescu-Neveanu si colab., *Manualul de Psihologie*, Editura Didactica si Pedagogica, Bucuresti, 1999;
- D. Salavastru, *Didactica psihologica. Perspective teoretice si metodice*, Editura Polirom, Iasi, 1999.
- A. Cosmovici, L. Iacob (coord.), *Psihologia scolara*, Editura Polirom, Iasi, 1999;
- N. Mitrofan, *Aptitudinea pedagogica*, Editura Academiei, Bucuresti, 1988;
- I. Nicola, *Pedagogie*, Editura Didactica si Pedagogica, Bucuresti, 1994;
- M. Ionescu, I. Radu (coord.), *Didactica moderna*, Editura Dacia, Cluj, 1995;
- I. Jinga, *Inspectiascolara*, Editura Didactica si Pedagogica, Bucuresti, 1983;
- I. Jinga, I. Negret, *Invatarea eficienta*, Editura Aldin, Bucuresti, 1999;